

gîndire protestatară a eroinei —, nu decurge organic din desfășurarea spectacolului. Gratuitatea și lipsa de miez a acestei scene generează melodramatismul.

Florin Vasiliu, care realizează, uneori chiar cu strălucire (în actul II, cum am arătat), un rol nou pentru el, nu izbuteste încă să înfrîngă toate dificultățile partiturii scenice. De pildă, în scena discuției cu „Domnul“, jocul lui nu mai este atît de nuanțat, atît de precis ca în cealaltă mare scenă a spectacolului — monologul de la statuie. Aici, imploră mai mult decît se luptă, ceea ce din nou aduce pe scenă o ușoară nuanță melodramatică. Figurația, frumos dispusă plastic, rămîne prea puțin caracterizată în joc. Ideea de a „italieniza“ personajele în vorbire e puțin cam bizară; pornind la asemenea intenție, putem juca piețele rusești cu accent slav, iar cele englezești, cu intonații anglosaxone. Specificul național trebuie căutat aici mai mult în ritmul lăuntric al interpretării decît în datele ei exterioare.

Dar aceste neajunsuri — dintre care

cele de joc se mai pot remedia — nu trag prea greu în cumpănă față de ansamblul armonios al spectacolului. Jocul actorilor, fundamentat pe o înțelegere superioară a rolurilor, este bine executat. Magda Popovici (Ninuccia) are multă spontaneitate, prospețime și putere de a crede în acțiunea pe care o interpretează, deși personajul schițat de ea suportă o nuanțare mai variată. Tomazoglu, ca de obicei subtil și degajat, declanșează cu un gest minim cascade de ris. În scurta apariție a turiștilor americani, Doina Tuțescu și Tudorel Popa își satirizează cu vervă personajele — manechine cu vorbire mecanică, prețioase în mișcări și strident îmbrăcate. Meritul principal al spectacolului rămîne dezvoltarea îndrăzneată a ideilor autorului și strădania de a întrupa gîndirea regizorală într-o imagine scenică vie, cu înțelesuri multiple, realizate prin sinteza componentelor spectaculare — adevărat protest împotriva teatrului inexpressiv.

Ana Maria Nartî

TEATRUL MUNCITORESC C. F. R.

„FATA CU PISTRUI“ de A. Uspenski

Premiera : 22 decembrie 1961. Regia : Stelian Mihăilescu. Decoruri : Eugenia Bassa Crișmaru. Distribuția : Maria Georgescu-Pătrașcu și Elisabeta Raicu (Glașa); Mircea Cruceanu (Alexei Roscin); Kitty Mușatescu și Dory Nichita (Ana Petrovna Roscina); Constantin Lungeanu (Rubțov); Astra Dan și Ileana Codarcea (Zoia); Mircea Dumitru și George Păunescu (Mișo Gusev).

„OAMENI ȘI UMBRE“ de Șt. Berciu

Premiera : 13 ianuarie 1962. Regia : Geta Vlad. Decoruri-costume : Sanda Mușatescu. Distribuția : Iulian Necșulescu (Marius Bozianu); Corado Negreanu (Florian Papadopol); Sabina Mușatescu și Elvira Manolescu (Sidonia Pretorian); Eugenia Bădulescu (Olga Pretorian); Athena Zahariade Demetriad (Marga Pretorian); Marga Anghelescu și Lulu Nicolau (Teodora Ganovici); Dana Comnea (Lola Caliopi); Ioana Oancea (Coana Jana); Al. Azoitei și Mihai Constantinescu (Lt. Dan Olteanu); Ștefan Bănică (Marcel Bondea); Cornel Vulpe (Gică Frumosul); Titu Vedeș și Minel Klepper (Paul Dobrotă); Ion Aurel Manolescu (Ioachimescu); Dori Costin (Lt. Smaranda).

Fata cu pistrui de A. Uspenski, în ciuda aparentei referiri la o sferă de preocupări restrînsă la consecințele unui mariaj pripit, are o semnificație mult mai cuprinzătoare. Glașa, care la prima vedere nu se deosebește de alte fete decît prin faptul că are un născu foarte-foarte pistruiat, se dezvăluie surprinzător soșului ei, Alexei, și implicit spectatorilor, ca fiind o vrednică comsomolistă, și calitatea aceasta însumează toate atri-

butele proprii unui om nou, constructor al societății comuniste, și-i conferă o neasemuită frumusețe morală. Prin Glașa, autorul vorbește despre influența hotărîtoare a colectivului asupra omului, vorbește despre fericire înțeleasă în consensul ei social, vorbește despre raporturile dintre oameni, întemeiate pe înaltele principii ale moralei socialiste. Refuzul acestei fete aparent neînsemnate de a-și începe viața cu o renunțare la credința ei

Stînga : Dana Comnea (Lola Caliopei) și Al. Azoitei (Lt. Dan Olteanu)

Mijloc : Cornel Vulpe (Gică Frumosul)

Dreapta : Ștefan Bănică (Marcel Bondea) și Iulian Neșulescu (Marius Bozianu) în „Oameni și umbre”

nestrămutată în cinste și curaj, pentru o meschină opțiune de ordin strict personal, hotărîrea de a determina și pe soțul ei să pășească alături de ea fac din Glașa o adevărată eroină a zilelor noastre, demnă de respect și admirație.

Am apreciat la Maria Georgescu-Pătrașcu discreția fină cu care a dezvăluit, în momentele cele mai potrivite, diferitele trăsături de caracter ale eroinei sale, izbutind să ne-o arate pe Glașa la început sfîelnică, puțin stîmjenită, foarte îndrăgostită de Alexei, pentru a o face, pe parcursul acțiunii, din ce în ce mai atrăgătoare, însoțind fiecare faptă a acestei tinere comsolomiste cu un plus de farmec și grație.

Cu nimic păgubitoare rolului, linia pe care a mers cea de-a doua interpretă, Elisabeta Raicu, pune în valoare acele trăsături ale Glașei care tin de lupta ei, de dorința ei de a fi la înălțimea exigențelor pe care viața le impune. Și una și alta din interprete au izbutit strălucit să dezvăluie finalmente superioritatea morală a eroinei lor.

Mircea Cruceanu (Alexei Roscin) și Maria Georgescu-Pătrașcu (Glașa) în „Fata cu pistolul”

După un început timid, prea puțin cald, prea puțin entuziast, probabil pentru că postura de soț îndrăgostit nu-i convenea, Mircea Cruceanu a reușit pînă la urmă să-l contureze mai precis pe Alexei, dezvăluindu-i laturile șubrede ale caracterului, ca și procesul sufletesc final care îl determină să meargă pe calea Glașei. Restul interpreților — Kitty Mușatescu și Dory Nichita, Astra Dan și Ileana Codarcea, Constantin Lungeanu, Mircea Dumitru — s-au mărginit să valorifice doar cîte o latură a personajelor lor, întotdeauna cea dominantă, dar nu întotdeauna suficientă. De bună seamă, e o consecință a faptului că rolurile lor nu se dovedesc a fi prea generoase, dar în parte e și vina regiei lui Stelian Mihăilescu, care a mers pe drumul facil al soluțiilor imediate, lipsind spectacolul de strălucire. Îi rămîne regizorului meritul de a fi deslușit limpede și de a fi subliniat ideea spectacolului în mod simplu și corect, nu înțelegem însă de ce a acceptat decorul total indiferent al Eugeniei Bassa Crișmaru, a cărui linie modernă nu e suficientă pentru a crea un cadru potrivit acțiunii.

Cu *Oameni și umbre*, Ștefan Berciu se depășește net, confirmînd încrederea cu care-i fusese incurajat debutul. Dacă în *Cine a ucis?* — prima lui piesă — arăta doar o reală

îndeminare în construirea unei acțiuni palpitate, fără a dovedi o preocupare deosebită pentru adâncirea psihologică a caracterelor, de data aceasta calități noi vin să se adauge, conferind textului o valoare literară de netăgăduit. Avem de-a face cu un dramaturg talentat, care pe viitor își va lărgi desigur sfera tematică și își va îmbogăți implicit arsenalul de mijloace artistice.

În cea de-a doua piesă a lui, Ștefan Berciu abordează tema vigilenței de clasă, pledînd pasionat pentru lupta împotriva dușmanilor patriei. Materialul faptic al piesei este relativ restrîns: oamenii de încredere ai unei agenturi străine de spionaj vor să recruteze elemente trădătoare de patrie, pentru a obține prin intermediul acestora, anumite documente importante. Încercările lor se izbesc de vigilența și cinstea oamenilor muncii și de abilitatea cu care organele securității de stat dau de urma dușmanilor și-i fac inofensivi. Oamenii adevărați, oamenii cinstiți, buni patrioți, se înfruntă cu umbrele trecutului, otrepe gata să-și vîndă patria, și din această înfruntare ies învingători cei dinții, pentru că lupta lor solidară apără cuceririle poporului, dreptul lor la fericire, libertatea lor. E un meritat elogiu adus celor care, prin atitu-

dinea lor cinstită, prin lupta lor curajoasă, grăbesc pieirea umbrelor din viața noastră nouă.

Elementul surpriză, neprevăzutul, factori hotărîtori pentru reușita unei piese de acest gen, sînt folosite cu abilitate de autor, care a știut să cultive pînă în momentul final al piesei, interesul crescînd pentru întîmplările mereu neașteptate. Asupra acestor elemente și-a concentrat atenția Geta Vlad, care semnează regia artistică, reușind să se integreze în acest fel intențiilor autorului. Particularitățile de construcție ale textului i-au creat desigur dificultăți, pe care, în cea mai mare parte, regizoarea le-a depășit cu succes. Rămîne o deficiență de semnalat: succesiunea rapidă a numeroase tablouri, conjugată cu o curiozitate firească a spectatorilor pentru ce se va întîmpla în continuare, impunea o soluție scenografică mai puțin greoaie. N-am înțeles de ce, cînd Sanda Mușatescu a avut la îndemînă aparatul de proiecție, pe care l-a și folosit parțial, ca și turnanta, a trebuit să recurgă și la alte elemente de decor, a căror manevrare înceată a dat dimensiuni nedorite pauzelor dintre tablouri.

Valoroase realizări actricești vin să întregescă reușita acestui spectacol. Merită subliniată în primul rînd

creația lui Corado Negreanu, interpretul lui Florian Papadopol, personaj care apare în trei înfățișări diferite. Actorul a izbutit nu numai să-i compună minuțios fiecare nouă înfățișare, dar a dat fiecărui tip o trăsătură comună, hidoșenia morală, putreziciunea incurabilă a caracterului abject al vânzătorului de patrie. Cornel Vulpe a realizat cu nesecat umor și cu multă căldură un personaj dificil, un hoț de buzunare, însă om cinstit și bun în esență. Dana Comnea a biruit dificultățile unui rol destul de complicat, în care stridența și vulgaritatea au fost abil evitate. Marga Anghelescu, neașteptat de aspră, rece și rea, a surprins prin nouitatea apariției. Ștefan Bănică, plin de vervă ca de obicei și cu un plus de maturitate pe care i-o doream, Iulian Necșulescu, Eugenia Bădulescu,

Sabina Mușatescu, Athena Zahariade, ca și ceilalți interpreți, care au găsit în roluri de mai mică întindere posibilități de a realiza tipuri distincte, bine precizate, fac să crească valoarea spectacolului.

Aceste două ultime spectacole ale Teatrului Muncitoresc C.F.R. reprezintă desigur un aspect pozitiv, un aspect al activității talentatului colectiv, care însă trebuie întregită cu alte spectacole de largă respirație, de înaltă ținută artistică, așa cum teatrul ne-a obișnuit în stagiunile trecute. E o condiție vitală pentru menținerea și creșterea popularității și prestigiului acestui teatru care, sintem siguri, nu-și va dezminți faima binemeritată, de teatru cu adevărat popular.

Virgil Munteanu

DOUĂ PREMIERE LA TEATRUL „ȚÂNDĂRICĂ“

„CEA MAI FRUMOASĂ STEA“ de Irina Opran

„CACTUS I-UL ȘI ULTIMUL“ de Mircea Sîntimbreanu

De când Gagarin și Titov au pornit să cucerească cosmosul, cele șapte mări și șapte țări pe care le străbate Făt Frumos, în căutarea faptelor de vitejie, au încetat de a mai mulțumi fantezia copiilor. Presimțind un viitor mult mai minunat decât orice basm, aceștia cer și ascultă cu neșă povești din care să afle ce se petrece dincolo de orizontul Pământului.

Noul spectacol al Teatrului „Țândărică“, *Cea mai frumoasă stea* de Irina Opran, răspunde acestei noi dorințe de cunoaștere, și de aceea micii spectatori l-au primit cu entuziasm.

Pe o stație interplanetară, Tu a rămas singur cu cățelul Codiță și robotul cu creier electronic Ka-Ma. În loc să-și vadă de lecții, Tu se gîndește cum să ajungă pe planeta Pământ unde — a învățat la geologie — sînt mulți copii cu care s-ar putea juca. Cu siretenie scapă de sub vigoșența lui Ka-Ma, se urcă în nava sa cosmică — jucărie și pornește spre Pământ. După diverse peripeții cu agentul de circulație cosmică — acesta-i

cere permisul și un talon —, cu doctorul sanatoriului care descoperă că e bolnav de neascultare, Tu ajunge în sfîrșit pe Pământ, unde cunoaște și se împrietenește cu copiii. Dar părinții lui Tu l-au găsit și vin să-l ia, așa că foarte curînd trebuie să se despartă de noii săi prieteni; cu părere de rău, căci lumina, culorile și legile Pământului l-au făcut să-și dea seama că acesta este „cea mai frumoasă stea“ din univers.

Chiar și părinților din sală le-a plăcut povestea lui Tu. Scrisă cu fantezie și umor, educativă și instructivă, dar deloc didactică, piesa Irinei Opran a încîntat spectatorii de toate vîrstele.

Meritul nu a fost numai al autoarei. Regizorul — Miron Niculescu — și decoratoarea — Mioara Buescu — au transpus scenic povestea, cu multă inventivitate și poezie. Proiecția unei nebulose pe o cortină transparentă, prin care se vede fondul albastru întunecat, cu stele, al decorului, sugerează plastic universul. Mai puțin fericit rezolvat — și pentru că